Nr. 84. Środa, 31. lipca 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

POSADZKI PARKIETOWE
STANISŁAW POTOCZNY
Telef. 5032 Poznań, ul. Fredry 2
273

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

Centralna Drogerja-J. Czepczyński
POZNAŃ
Stary Rynek 8. Telefony 3324, 3315, 3238, 3353, 3115, 3239.
Carbolineum, farby, lakiery, pokosty, pędzle, szczotki, oliwy smary i tłuszcze do maszyn, Benzyna Benzol Nafta.
33

Nadleśnictwo Rudnickie w Wieczoryszkach

poczta Rudniki koło Jaszun, wojew. wileńskie podaje do wiadomości, że o godz. 12, dnia 2 sierpnia rb. odbędzie się licytacja w drodze przetargu ustnego i ofert pisemnych na sprzedaż materjałów drzewnych, a mianowicie:

1. Loco las na terenie Nadleśnictwa drewno opałowe, wyrobione w szczapach, pochodzące z etatu 1928-29 r. w przybliżeniu:

Sosny 5.300 mp, olszy 7.600 mp, brzozy 2.500 mp, osiki 400 mp, świerku 750 mp, jesionu 10 mp; ogółem 16.560 mp.

2. Loco stacja Stasiły papierówka świerkowa długość polana 1 metr, wyrób 1927 r. około 80 mp.

Warunki licytacji i wykaz objektów licytacyjnych ze wskazaniem cen i wysokości wadjów są do przejrzenia w lokalu Nadleśnictwa Rudnickiego i w Dyrekcji Lasów Państwowych w Wilnie.

Nadleśniczy.

Uhlendorf & Renkawitz
Bydgoszcz — Słowackiego 1
Adres telegr.: UHLENDORF-Bydgoszcz
Tartaki parowe: Cierpice przy Toruniu
Osieczno, powiat Starogard
Zakłady heblarskie i szpuntownicze
Materjał tarty, kantówka, szalówka
Specjalność: podkłady kolejowe i sleepry
26

Jesionowe okrąglaki
36,5 mtr. kub. sprzeda tanio. 505
Zapytania kierować:
Z. Włodarczyk, Konin (Woj. Łódz.)

3—4000 mp
szczap i wałków
kupi
Firma CARL ALTMANN — PAKOŚĆ
interes budowlany i tartak parowy 510

Ogłoszenie przetargu

Państwowe Nadleśnictwo Czolskie

w osadzie „Czoło", poczta Białowieża, st. kolej. Białowieża w odległości 20 km i Narewka 18 km. Telefon Narewka nr. 5,

Zawiadamia, że w dniu 6 sierpnia 1929 r. o godz. 10 w lokalu Urzędu Nadleśnictwa w osadzie „Czoło" odbędzie się przetarg ustny i ofertowy na sprzedaż drewna użytkowego i opałowego loco składnice przy kolejkach leśnych i na stacji w Białowieży:

1. na stacji kol. Białowieży opału liściastego 1263.50 mp, opału sosnowego II gatunku 192.90 mp, podkładów normalnotorowych 4 szt., szczapówki świerkowej (zdatnej na przerób celulozy) 1221.80 mp.
2. przy kolejkach leśnych kloców dębowych 28.97 m³.
3. przy kolejkach leśnych kloców sosnowych 209.96 m³.
4. przy kolejkach leśnych kloców świerkowych 133.54 m³.
5. przy kolejkach leśnych kloców olszowych, brzozowych i klonowych 10.03 m³.
6. przy kolejkach leśnych słupów telefonicznych sosn. 92 szt. = 19.18 m³.
7. przy kolejkach leśnych szczap użytkowych dębowych 110.60 mp.
8. przy kolejkach leśnych opału dąbowego 5653.80 mp.
9. przy kolejkach leśnych opału świerkowego 1527.50 mp.
10. przy kolejkach leśnych opału sosnowego 3887.85 mp.

Informacji udziela Dyrekcja Lasów Państwowych w Białowieży oraz Nadleśnictwo.

Zastrzega się prawo zdejmowania poszczególnych jednostek.

Państwowe Nadleśnictwo Czolskie.

DOM. KUŹNICA-GRABOWSKA
poczta Grabów nad Prosną
ma do sprzedania 506
materjał stolarski sosnowy
zimowego rżnięcia
w grubościach 20, 26, 30 i 40 mm około 400 m³.

Kupię lub wydzierżawię

objekt przemysłowy

położony w pobliżu Poznania z dogodną komunikacją kolejową lub bocznicą,

z lokomobilą

w dobrym stanie i obszerniejszą szopą. Może być tartak. Na istniejących maszynach do obróbki nie zależy. Szczegółowe oferty należy skierować do Administracji „Rynku Drzewnego i Budowlanego", **Poznań**, W. Garbary 20 pod Nr. **1806**

Przetarg publiczny.

Nadleśnictwo Państw. Mosina

powiat Śrem 507

ogłasza przetarg na budowę leśniczówki w Krajkowie. Oferty zalakowane bez żadnych znaków firmowych z napisem „Oferta na budowę leśniczówki w Krajkowie" mają być składane w tut. Nadleśnictwie do dnia 7. 8. 1929 godz. 10,30. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 10,45 w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

Ogólne i szczegółowe warunki budowy oraz plany są do przejrzenia w godzinach urzędowych w kancelarji tut. Nadleśnictwa, gdzie też można otrzymać formularze kosztorysów ofertowych i wzór oferty.

Każdy oferent jest zobowiązany złożyć ofertę według przepisanego wzoru i dołączyć do oferty pokwitowanie na złożone w kasie Nadleśnictwa wadjum w wysokości 5 proc. oferowanej sumy. Złożone w innej niż przepisanej formie oferty jak również oferty, do których nie dołączono pokwitowania na złożone wadjum, nie będą rozpatrywane.

Zastrzega się dowolny wybór oferenta wzgl. nieuwzględnienie żadnej z wniesionych ofert, bez podania powodów.

Państwowy Nadleśniczy, (—) inż. Kłos.

J. MAŁOWANIEC i Ska.

TARTAK - st. Kiwerce (Wołyń)

posiada na składzie zeszłoroczne, dobrze przeschnięte materjały w wymiarach od $1/2$—4": 300

sosna (stolarka), **dębina, jesion, olcha, brzoza, grab, klon, brzost.** — Przyjmuje obstalunki wymiarowe. — Udziela kredytu wekslowego firmom solidnym.

Ogłoszenie.

Dnia 13 sierpnia 1929 r. o godz. 12 w poł. odbędzie się w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych w Siedlcach (Florjańska 10) przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż:

1. produktów suchej destylacji drewna (terpentyny, smoły i węgla); 2. karpiny przemysłowej, 3. żywicy, 4. urządzeń terpentyniarni, 5. oraz dzierżawy terpentyniarń z przydziałem karpiny z lasów państwowych.

Szczegółowych informacyj udziela się w godzinach urzędowych. **Dyrekcja Lasów Państwowych w Siedlcach.**

Popierajcie firmy ogłaszające się

w „RYNKU DRZEWNYM i BUDOWLANYM"

Polecamy na bieżący sezon do skrapiania kultur wysokoprocentowy

SIARCZAN MIEDZI

po przystępnych cenach,

sikawki „Platza"

w cenie **130,— złotych** za sztukę loco nasz skład w Poznaniu,

CZĘŚCI ZAPASOWE DO SIKAWEK „PLATZA"

oraz wykonujemy szybko i starannie wszelkie

reperacje sikawek

Składnica Narzędzi Leśnych

PRZEGLĄDU LEŚN. i RYNKU DRZEW.

T z o. p.

Poznań, Wielkie Garbary 20

Obserwacje gwarantowanie dyskretne (4 4

w celu stwierdzenia trybu życia, pracy etc. wykonywane są w Berlinie i na prowincji, w uzdrowiskach,

miejscowościach kąpielowych

i zagranicą. — Szczegółowe sprawozdania.

Wyświetlanie wszelkich spraw prywatnych, handlowych oraz towarzyskich, najbardziej zawikłanych. — Dostarczanie materjału i stwierdzanie wiarogodności świadków w procesach, jak również sprawach karnych.

Specjalne informacje

o kandydatach do małżeństwa, dotyczące pochodzenia, dawnego trybu życia, majątku, wysokości dochodów, stanu zdrowia oraz prowadzenia się etc.

„WELT-DETEKTIV"

Detektei, Auskunftei Preiss.

BERLIN W. 110, Kleiststr. 36,

między przystankami kolei podziemnej Nollendorf-Wittenbergplatz.

Telefon Kurfürst 4543 i 4544.

JAN DOMERACKI, budowniczy

31 Telefon nr. 16-67 **POZNAŃ** Wały Jagieły 4/6

Tartak parowy w Sierakowie, pow. Międzychód

Poleca: materjał tarty, kantówkę, deski podłogowe itd.

Kupuje: drzewo okrągłe do tarcia.

Kujawska Spółka Drzewna Sp. Akc.

Telefon 26 i 139 **INOWROCŁAW**, ulica Pakoska 1

Poszukuje do natychmiastowej dostawy:

Sosnowe odziomki I i II kl	30, 43, 52, 65, 80 i 105 mm
„ równoleg. obrzynane	26, 30 i 50 mm
„ szalówkę	20 mm
„ łaty	4/6 cm (364
„ kantówki i belki	8/8, 8/10, 10/10, 10/13, 13/13, 13/16, 16/18, 18/21 i 21/24 cm
„ drągi I i II kl. na drbie	

1 wagon suchej brzeziny w grubościach: 6/4, 2, $2^1/_2$, 3 i 4 cm

1 „ „ buczyny „ 2, $2^1/_2$, 3 i 4 „

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na sierpień 1929 r., wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złotych. Na pocztach 6,45 złotych. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 7,50 złotych. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska), 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO i BUDOWLANEGO" Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820

DRUKARNIA

Poznań, Wielkie Garbary 20 Nr. telefonu 3406

Konta bieżące: P. K. O. 206-377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem 20 gr. od miejsca milimetr. (strona czterołamowa). W tekście zaś lub przed tekstem 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa). OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła „Rynek Drzewny i Budowlany w Poznaniu".

Stan zmian strukturalnych w drzewnictwie

Proces krystalizacji cen na naszym rynku drzewnym rozwija się, jak wiadomo, w kierunku zniżkowym. Stwierdzenie to odnosi się zarówno do drewna okrągłego jak i materjału tartego. Ciekawem jest, że **poszczególne fazy konjunktury na rynku drzewnym nie rozwijają się ewolucyjnie, lecz rewolucyjnie,** to znaczy, że mieliśmy w roku gospodarczym 1926-27 i 1927-28 gwałtowne zwyżki cen drewna, a w bieżącym roku gospodarczym nastąpiło nieoczekiwane załamanie się konjunktury. Wobec tego wypada nam zastanowić się, w jakich zasadniczych kierunkach ceny się kształtują.

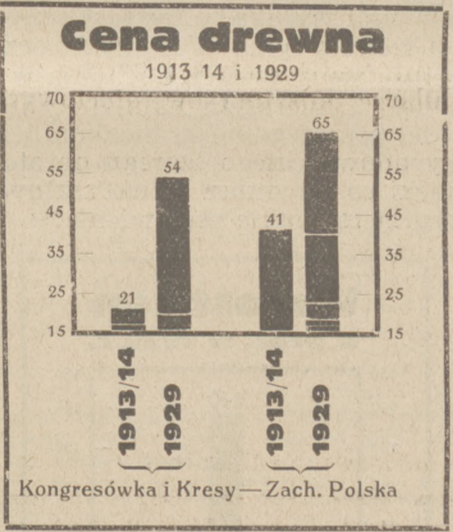
Nasze badania i porównania oparliśmy na miesięcznych sprawozdaniach Ministerstwa Rolnictwa o stanie przeciętnej ceny drewna okrągłego w poszczególnych dyrekcjach L. P. i otrzymaliśmy następujące przeciwstawienie notowań sosny tartacznej i budowlanej, zresztą bardzo ciekawe i znamienne zarówno dla zachadu Polski, obejmującego dyrekcje Toruń, Bydgoszcz i Poznań, jak i b. zaboru rosyjskiego z dyrekcjami: Wilno, Białowieża, Siedlce, Warszawa i Radom (cena podana jest w złotych obiegowych).

	1913-14	1929	Różnica
B. zabór rosyjski	21,—	54	140%
Polska Zachodnia	41,—	65	58%

WALTER SCHEUNEMANN
AGENTURA DRZEWA
— Bydgoszcz, Gdańska 132. —
Telef. 2. adr. telegr. SCHEUNEMANN-Bydgoszcz
pośredniczy w sprzedaży drzewa wszelkich wymiarów i sortymentów, specjalność wysokowartościowy materjał eksportowy.
294

Wystawa w Poznaniu jest najlepszą nauką o Polsce całej.

Powyższe cyfry przedstawiają się graficznie jak następuje:

Na szczególną uwagę zasługuje bardzo poważny wzrost cen okrąglaka w b. zaborze rosyjskim i stosunkowo mniejsza zwyżka na zachodzie. Rozpiętość jednak średniej statystycznej za rok 1929 — w głównym okresie sprzedażnym — od stycznia do marca — wynosi blisko 20 proc. na niekorzyść zachodu, mającego bez kwestji gorsze drewno niż b. zabór rosyjski. **W tem kryje się pewne niebezpieczeństwo dla zachodu nawet po uwzględnieniu odległości, a temsamem też i większych ciężarów dla b. zaboru rosyjskiego, z tytułu większego obciążenia przewoźnem kolejowem, wyrażające się jak obecnie w konkurencji przemysłowców jednych z drugimi w postaci obniżania cen eksportowych przez b. zabór rosyjski niekiedy w sposób wprost nieprawdopodobny.** Zachodnio - polski przemysł stara się, aby utrzymać notowania o ile możności na poziomie dotychczasowym, podczas gdy kupcy z b. zab. rosyjskiego niekoniecznie idą w tym kierunku, mając nieco tańszy i lepszy towar.

Z powyższych cyfr jasno wynika, że **własność leśna, w szczególności zaś Lasy Państwowe zdołały podnieść i utrzymać wartość swego produktu nawet bardzo poważnie** w odniesieniu do cen przedwojennych.

Jak przedstawia się sprawa w przemyśle drzewnym?

Według danych G. U. S. notowano w zł:

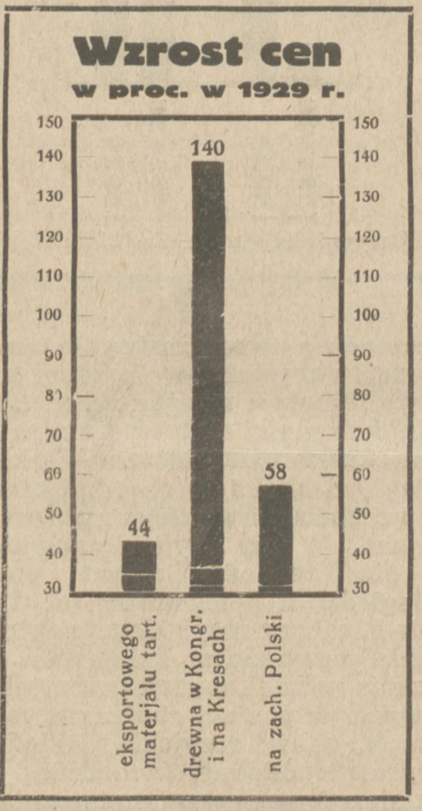
	1914	1920
Deski sosn. cies. loco tartak Warszawa	114.21	110,—
Deski sosn. stolarskie	182.66	170.—
Średnio	149.—	140.—

Temsamem spadek wynosi 7 od stu. Mamy więc do zanotowania taki stan rzeczy: **drewno podrożało o wyżej wykazane procenty, tarcica zaś spadła, a przynajmniej jej cena nie rozwinęła się w tym samym stopniu.**

Obraz nie byłby zupełny, jeżeli nie uwzględnilibyśmy cen eksportowych. Tak poszczególne materjały loco granica polsko - niemiecka kształtowały się w markach niemieckich:

	1914	1929
Belki	52	75
Kantówka	39	65
Szalówka	28	45
Deski wierzchołkowe	54	55
Deski odziomkowe	60	100
średnio mk	46,60	68,—
złotych	100,—	144,—

Z tego, zresztą bardzo ogólnikowego, przeciwstawienia wynika, że **wzrost ceny eksportowej wynosi średnio tylko 44%.** Rzecz oczywista, że cyfra ta będzie się w praktyce wahała w jedną lub drugą stronę. Tymczasem nam nie chodzi o śledzenie każdej poszczególnej transakcji, lecz uwzględniamy wypadową całego szeregu obrotów, wyciągając wnioski co do zmian strukturalnych. Obrazowo otrzymujemy takie zestawienie:

Uderza nas ten stosunkowo nierównomierny wrost cen surowca i ceny eksportowej materjału tartego.

Mając powyższe dane nietrudno nam jest stwierdzić, ile trzeba było przeznaczyć dawniej na zakup okrąglaka a obecnie w tych dwóch obwodach produkcyjnych.

Wynika z tego, że **koszt surowca powiększył się stosunkowo bardzo znacznie, podczas gdy cena materjału tartego nie rozwinęła się całkiem w tym samym stopniu.** Praktycznie powiedziawszy, polityka sprzedażna właścicieli lasów jest l e p s z a aniżeli przemysłowców czy też kupców, co w swych skutkach odbija się na położeniu materjalnem naszych drzewiarzy.

Nasuwa się więc pytanie, dla czego podrożał surowiec, nie pociągając za sobą odpowiedniej zwyżki cen materjałów tartych? Ta nierównomierność jest całkiem niezrozumiała i jak na razie niema należytego wytłumaczenia. Nie wystarczy dla jej wyświetlenia zaznaczyć, że żyjemy w okresie szału surowcowego, skutkującego od czasu sztucznego odgraniczenia się Niemców od naszego rynku materjałów tartych, gdyż z drugiej strony nie trudno stwierdzić, że jest bądź co bądź brak surowca szczególnie dobrego. Nieproporcjonalnie niską w stosunku do notowań przedwojennych, cenę materjału tartego tłumaczyć sobie możemy jedynie tem, że **brak gotówki zmusza bardzo często tartacznika do sprzedaży poniżej właściwej wartości rynkowej,** co w swych skutkach przyczynia się do stałego utrzymywania cen tarcicy na niskim poziomie.

W. R.

Technologja drewna inż. Stiebera

Właściciele lasów, tartaków, kupcy drzewni i t. d. potrzebują bezwarunkowo takiej książki, jak Technologja Drewna, opracowana przez inż. K. Stiebera z 3 tablicami i 81 rycinami. Treść: budowa drewna, jego właściwości zewnętrzne i wewnętrzne. Przeróbka mechaniczna (piły ręczne i maszynowe). Obróbka drewna tartego. Użytkowanie odpadków i drobniejszych materjałów drzewnych. Przeróbka chemiczna drewna. Cena z opr. zł 4. Księgarnia Polska — Bernard Połaniecki we Lwowie, konto P. K. O. nr. 140.8110.

Nowe przedłożenia podatkowe

Ministerstwo Skarbu prowadzi studja nad nowemi przedłożeniami podatkowemi, które ewentualnie byłyby przedłożone Sejmowi na sesji jesiennej. Przytem nie jest prawdopodobne, by ze względu na trudne położenie rolnictwa, zostały ponownie wniesione przedłożenia o podwyżce podatku gruntowego, albo też przedłożenie o wprowadzeniu podatku mieszkaniowego dla budynków wiejskich.

Co się tyczy podatku od obrotu, to jak się dowiadujemy, wypracowywana obecnie **nowela zapewne nie będzie stanowiła rozszerzenia uprawnień Ministra do obniżenia stopy, lecz pozytywnie obniży stopę podatku obrotowego dla wszelkiego handlu na 1 proc., o ile wyjątkowo handel nie opłacał teraz mniej niż 1 proc.** Prawdopodobnie narazie nie jest przewidziane w projekcie noweli obniżenie stopy podatkowej dla przemysłu. Natomiast rząd, a w szczególności sam premjer zastanawiają się obecnie nad możliwością wprowadzenia ulg co do podatku obrotowego dla niektórych kategoryj przemysłu, szczególnie dotkniętych przesileniem w ramach uprawnień, służących Ministrowi Skarbu na zasadzie art. 94, który mówi o „wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególną względność, gdyby uiszczenie podatku mogło narazić egzystencję gospodarczą płatników".

Zresztą co do szczegółów, dotyczących nowych przedłożeń, miarodajne czynniki w Ministerstwie Skarbu zachowują pełną tajemnicę, zapowiadając jednak, że odnośne projekty we właściwym czasie zostaną przesłane organizacjom gospodarczym do wyrażenia opinji.

Kalendarz terminowy.

Skróty: L — licytacja, S = submisja, P — przetarg, W = z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. wojew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłużyce użytkowe m³ sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	Kopalniaki rodz. drew.	Kopalniaki m³	Papierówka rodz. drew.	Papierówka mp.	Opał mp.
Rudnickie	Wilno	Nadl	P	2. VIII.	—	—	—	—	—	—	—			—	świerk	80	16560
Poznań	Poznańskie	W. I. R. W. L	S	5 VIII.	—	—	—	—	—	—	—			1500		—	
Czolskie	Białowieża	Nadl.	P	6. VIII.	210	134	—	20	-	—	10	szczego użytku dęb w. 11",60 mp., słu w telegr. 92 szt.		—		—	12526
Siedlce	Siedlce	D. L. P.	P	12. VIII.	—	—	—	—	—	—	—	na sprzedaż prod. suchej destyl. drewna karpiny przem., żywicy, urządzeń te - pent. oraz dzierżawę te pent.		—		—	—

Dlaczego jodłowe podkłady nie są w użyciu?

Kwestja użycia drewna jodłowego do wyrobu progów kolejowych, jakkolwiek nie straciła na aktualności, to jednak obecnie nie jest już przedmiotem głębszych rozważań w tym kierunku ze względu na specyficzne własności tego materjału, pomniejszające jego zalety dla produkcji podkładów kolejowych. Znaczne ograniczenie (np. w Niemczech) posługiwania się drewnem jodłowem przy wyrobie progów tłumaczy się tem, że **artykuły te stosunkowo najszybciej ulegają zgniciu** i innego rodzaju uszkodzeniom. Zaznaczyć przytem wypada, że np. w Ameryce kwestja nasycenia jodłowych progów kolejowych środkami przeciwgnilnemi dotąd jeszcze nie schodzi z rzędu spraw o znaczeniu poważnem. W tym kierunku przeprowadzono liczne doświadczenia, których poszczególne rezultaty są nader ciekawe z tego względu, ponieważ pozwalają krytycznie osądzić utarte mniemanie, że **jodłowe progi kolejowe,** nasycone przeciwgnilnym roztworem chemicznym **nie są trwałe,** a zatem niezdatne do użytku.

Badania wykazały, że tylko w pojedyńczych wypadkach **nasycenie dawało pozytwne rezultaty,** naogół zaś, biorąc pod uwagę rozmaite wyniki, nie osiągnięto oczekiwanych rezultatów a badanie uznano jako nieprzekonywujące. Badania przeprowadzone sposobem nasycania progów jodłowych r o z c z y n e m c h l o r k u c y n k o w e g o ($ZnCl_2$) wykazały, że zabieg ten **nie podnosi** w potrzebnym stopniu **ich trwałości.** W toku tych prac stwierdzono, że przy zwykłych metodach impregnowania t. zn. przy wacuum 30 min. × 62 cm i ciśnieniu 8 atm. × 60 min. podkłady jodłowe wchłaniały (każda sztuka osobno) średnio 12—15 kg rozczynu, który jednak przenika do masy n i e r ó w n o m i e r n i e i n i e g ł ę b o k o, gdyż chlorek cynkowy przenikał do środkowej części zaledwie 1,5 do 15 mm, podczas gdy oba jego końce były nasycone kompletnie.

Próby poczynione w kierunku przedłużenia vacuum do półtorej godziny, a ciśnienie — do 2 a nawet 3 godzin dały ten wynik, że po ukończeniu nasycania średni ciężar podkładów uległ zwiększeniu do ca **25 kg i więcej.** Przytem pojedyńcze sztuki wchłaniały do **50 kg rozczynu.** Należy tu zaznaczyć, iż proces nasycania podkładów, wyrobionych z s z e r o k o s ł o i s t e j j o d ł y o miękkiej masie drzewnej, dał **wynik zupełnie zadawalający,** nie ustępując w niczem pod tym względem impregnowanym podkładom sosn. Okazało się nawet, że rozczyn przeniknął przez całą grubość pojedyńczych sztuk (jodła szerokosłoista), ponieważ jednak w ostatecznym rezultacie stwierdzono, iż w większości wypadków część progów wchłonęła tylko nieznaczną ilość rozczynu, chroniącego cienką warstwę masy drzewnej przed uszkodzeniem, przeto uznano **ogólny wynik próby jako nieaktualny.** Zagranicą, zwłaszcza w Niemczech próbowano w tym celu moczyć drewno jodłowe w r o z c z y n i e s u b l i m a t u oraz n a s y c a ć j e k r e o z o t e m (olejkiem ze smoły drzewnej), lecz i w tych wypadkach **rezultat nie uwieńczył się sukcesem.**

Wskutek przedłużenia procesu nasycania kreozotem (vacuum 65 m × 2 godz. nasycanie przy ciśnieniu 8×9 atm. × 6 godz.), osiągnięto nasycenie, chociaż cienkiej warstwy masy drzewnej, to jednak było ono r ó w n o m i e r n e, przytem **użyto od 96 do 210 kg (!) kreozotu na 1 m sześc. drewna.** Tak zaczne spotrzebowanie kreozotu stawia pod znakiem zapytania celowość zastosowania tego zabiegu, biorąc pod uwagę s t r o n ę e k o n o m i c z n ą, gdyż olej kreozotowy nie jest artykułem tanim. **Próby skrócenia czasu nasycenia dały rezultaty nader niejednolite.** Starano się również zbadać praktyczną wartość t. zw. „s p o s o b u p a r o w e g o", który polega na przepuszczaniu pary przez masę drzewna przed nasyceniem jej kreozotem, przytem między jednym a drugim procesem podkłady suszono sztucznym sposobem.

Atoli wysokie koszta tych zabiegów, w każdym razie nie stojące w żadnym stosunku do wartości impregnowanych podkładów jodłowych oraz obniżenie jakości masy drzewnej, wykazały nieracjonalność praktykowania tego sposobu. Najbardziej bodaj korzystne rezultaty nasycania progów jodłowych osiągano drogą z w i ę k s z e n i a c i ś n i e n i a do 12—15 atm. Zwłaszcza wspomniane próby, przeprowadzone w Ameryce i na Węgrzech uwieńczyły się pełnym sukcesem. Nasycenie trwało 6 godz. (vacuum — 2 godz. pod ciśnieniem 15 atm., wskutek czego kreozot przeniknął do 15 mm masy, przytem zużyto jego 24,5 kg na 3,5 st. sześc. drewna. Tak więc ostatecznie **problem impregnowania podkładów jodłowych nie został definitywnie rozstrzygnięty, jak też ściśle nie stwierdzono okresu ich użyteczności.**

Żeby określić rentowność tych podkładów jest rzeczą nieodzowną mieć następujące dane: 1. wartość impregnowanego (cena) podkładu; 2. koszta nasycenia; 3. koszta dowozu; 4. układanie itp.; 5. wysokość oprocentowania kapitału i wreszcie 6.. okres użyteczności. Gdyby nawet trwałość impregnowanych podkładów jodłow. w niczem nie ustępowała tym artykułom, wyrobionym (i nasyconym) z sosny, t. zn. okres użyteczności wynosiłyby zasadniczo ok. 10 lat, to i w takim wypadku **wyrób progów sosnowych kalkuluje się taniej.**

Oto przyczyny, dla których jodłowe podkłady kolejowe nie znalazły szerszego zastosowania na kolejach.

Sprawa „Century"

P. A. T. komunikuje:

Wobec ukazania się na łamach prasy szeregu nieścisłych informacji, dotyczących rozwiązania przez ministerjum rolnictwa umów, zawartych w r. 1924 ze spółką angielską The Century European Timber Corporation Limited na eksploatację drzewostanu w Puszczy Białowieskiej i nadleśnictwach nadniemeńskich, ministerjum rolnictwa komunikuje, że faktyczny stan tej sprawy przedstawia się, jak następuje:

Eksploatacja Puszczy Białowieskiej, oraz nadleśnictw nadniemeńskich, prowadzona przez wymienioną wyżej spółkę, w wykonaniu zawartych z nią umów, od dłuższego już czasu zaczęła nasuwać w Minist. Rolnictwa poważne obawy, co do należytego zachowania tak cennego objektu, jakim jest Puszcza Białowieska, oraz inne tereny leśne, umowami temi objęte. System eksploatacji, stosowany przez spółkę, był nietylko nieracjonalny, ale nawet przy dłuższem stosowaniu go, mógł do-

BRAKARZ - LEŚNIK

egzaminowany, 28 lat praktyki zawodowej, długoletni samodzielny kupiec drzewny znający bardzo dobrze stosunki i sposoby handlu na Kresach Wschodnich, biegły we wszystkich gałęziach manipulacji drzewnej wprawny taksator drzewostanów, władający językiem polskim, niemieckim i ruskim, poleca swoje usługi na sezon lub na stałe. Łaskawe zgłoszenia pod „**Wołyń**" do Adm. R D. i B.

prowadzić do zupełnego zniszczenia Puszczy Białowieskiej. Ponieważ nadto spółka uchybiła istotnym warunkom zawartych z nią umów, dotyczącym terminowej spłaty należności za drzewo, oraz zakazu cesji na rzecz osób trzecich praw i obowiązków umownych, Minist. Rolnictwa skorzystało z przewidzianego w tych umowach uprawnienia i z dniem 22 maja r. b. umowy te rozwiązało. Spółka „Century" zakwestjonowała zasadność prawną rozwiązania umów, odmawiając ustąpienia, z objętych umowami terenów leśnych, jak również przekazania, będących w jej posiadaniu urządzeń i środków eksploatacji. Minist. Rolnictwa zatem miało 2 drogi do wyboru: albo uzyskać prawo eksmisji spółki z zajętych objektów na podstawie wyroku sądowego, albo przystąpić, stosownie do propozycji spółki, do polubownego załatwienia sporu.

Droga sądowa, według wszelkiego prawdopodobieństwa, przyniosłaby wyrok dla Skarbu Państwa korzystny, z natury jednak rzeczy musiałaby ona trwać dość długo, uniemożliwiając na cały czas jej trwania eksploatację spornych objektów.

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również rozważywszy najszczegółowiej wszystkie inne względy, z wyborem tej drogi związane, Minist. Rolnictwa uznało za właściwe przyjąć propozycje polubownego załatwienia sporu i niezwłocznie przystąpiło do pertraktacji. Pertraktacje te doprowadziły do następujących wyników:

Spółka „Century" zrzeka się wszelkich roszczeń do Skarbu Państwa z tytułu przedterminowego rozwiązania zawartych z nią umów. Skarb Państwa zaś za zrzeczenie się przez Spółkę drogi sądowej, oraz za natychmiastowe ustąpienie z eksploatowanych terenów i oddanie wszystkich urządzeń, umożliwiających niezwłocznie dalszą ich eksploatację, zrezygnował z zastosowania rygorów karnych, w umowach tych przewidzianych, na wypadek jednostronnego ich rozwiązania z winy spółki i zobowiązał się wypłacić spółce 375.000 funt. st.

Kwota powyższa w ciągu najbliższych 5-ciu lat, na które miały obowiązywać jeszcze, zawarte ze spółką „Century", umowy, zostanie z nadwyżką pokryta z samej tylko różnicy cen, jaka istnieje między rynkową ceną drzewa, a ceną, płaconą stosownie do warunków umowy przez spółkę; dzięki zaś natychmiastowemu po zawarciu ugody przekazaniu przez spółkę wszelkich urządzeń przemysłowych i komunikacyjnych, Minist. Rolnictwa uzyskało możność niezwłocznego przystąpienia do dalszej eksploatacji Puszczy Białowieskiej i nadleśnictw nadniemeńskich i postawienia jej na zasadach racjonalnych, gwaratnujących należyte zagospodarowanie i utrzymanie tych cennych obejktów.

Bezpośrednia taryfa związkowa Polska-Zachód

Rada Naczelna zbiera dane, dotyczące utworzenia bezpośredniej taryfy związkowej pomiędzy Francją, Belgją i Luxemburgiem, a mianowicie:

1. Ogólne dane cyfrowe za lata ubiegłe co do obrotu między Polską a Francją, Belgją i Luxemburgiem.

2. Wykaz nazw główniejszych towarów, według nomenklatury kolejowej, będących przedmiotem wymiany.

3. Spis stacyj nadawczych i odbiorczych tak w Polsce, jak i we Francji, Belgji i Luxemburgu.

Pozatem Rada Naczelna oczekuje uzasadnionych dezyderatów kolejowo - taryfowych, co do warunków: kosztów przewozu towarów, jak również opinij co do pożądanego kierunku rozwoju obrotu towarowego przyszłej taryfy, celem ich przedłożenia Ministerstwu P. i H.

Należy również wymienić wszystkie ewentualne trudności, na jakie napotykają towary eksportowane czy też importowane, w drodze do miejsca ich przeznaczenia, tak ze strony kolei obcych, jak też i własnych.

Wobec tego, że z dn. 1. 10. rb. wchodzi w życie nowa, znacznie podwyższona taryfa na przewóz drewna, bezpośrednie taryfy związkowe nabierają specjalnego znaczenia, albowiem dzięki nim można uzyskać poważne obniżki kosztów przewozowych.

Polskie Tow. dla handlu drzewem

W sprawie organizowania przez Administrację Lasów Państwowych przedsiębiorstwa pod firmą „Polskie Towarzystwo dla handlu drzewem", komunikuje nam Rada Naczelna, że dotychczas nie otrzymała od Administracji Lasów Państwowych żadnych bliższych informacyj co do podjętej przezeń inicjatywy, a jednocześnie na łamach prasy codziennej wciąż są lansowane pogłoski, że przedsiębiorstwo to jest organizowane i na jesieni ma rozpocząć swą działalność.

Sprawa ta, jak już niejednokrotnie stwierdzone zostało przez zainteresowane sfery przemysłowo-drzewne, **posiada zasadnicze znaczenie dla całokształtu naszego obrotu drzewnego, jak również i dla jego interesów skarbowych.**

To też licząc się z interesami Skarbu Państwa z jednej strony, oraz będąc powołaną z natury rzeczy do obrony i otaczania opieką stanu posiadania i interesów prywatnego przemysłu i handlu drzewem, Rada naczelna Związków Drzewnych postanowiła, zgodnie z inicjatywą walnego zebrania Stowarzyszenia Przemysłowców i Kupców Drzewnych Państwa Polskiego, **zwołać na dzień 12 sierpnia rb. o godz. 11 rano w lokalu Rady nadzwyczajny zjazd delegatów Rady Naczelnej, wysuwając** na porządek dzienny **definitywne ustosunkowanie się** zorganizowanych drzewiarzy do:

1. ogólnej polityki Administracji Lasów Państwowych,

2. idei zorganizowania przez Administrację Lasów Państwowych „Polskiego T-wa dla Handlu Drzewem".

Zebranie Zw. Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu

W dniu 24. b. m. odbyło się walne Zebranie Związku Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu. Zagaił je p. prezes Bystrzycki, oddając najpierw głos p. dyr. Potocznemu, który zcharakteryzował obecny stan finansowy Związku, przyczem poruszył sprawę składek członkowskich. Na-

stępnie p. prez. Bystrzycki uzasadniał konieczność zrozumienia potrzeby popierania starań Związku przez członków, czego wyrazem powinno być regularne płacenie składek. Częste wyjazdy do Warszawy odbywają się na własny koszt, iecz wszystkich wydatków Zarząd nie może ponosić. Wynikiem starań i podróży Zarządu jest obecne zrozumienie **konieczności** współpracy Zarządu L. P. z przemysłem drzewnym. Wszystko to wskazuje na celową działalność Zarządu, przeto przemysł zobowiązany jest go popierać. Zresztą dzięki różnym interwencjom zmieniło się już bardzo dużo i przemysłowiec nie jest dziś wobec Zarządu Lasów Państwowych „tem czemś" bliżej nieokreślonem, z czem nie należy się liczyć. Sytuacja w Związku jest o tyle ciężka, że nie wpływają dobrowolnie uchwalone składki członkowskie, a P. W. K. wymaga również pewnych ofiar. Tymczasem normalny bieg prac Związku z powodu tej opieszałości bardzo cierpi.

W dalszym ciągu przedmiotem obrad była sprawa składek i sposób ich ściągania. Wyłoniło się kilka projektów. Dyrektor Kolski oświetlał tę sprawę z punktu praktyki życiowej i stwierdzał, że składka zawsze będzie wydawała się za wysoką wówczas, jeżeli odrazu należy płacić kilka rat. Związek powinien wysyłać co miesiąc blankiety P. K. O., aby ułatwić poszczególnym członkom wpłacanie pieniędzy tytułem składki członkowskiej. Zarząd Związku należy upoważnić do takiego postępowania. Następnie przemawiał p. Lisek, który oświadczył się stanowczo za wyrównaniem zaległych składek, aby umożliwić pracę nietylko samemu Zarządowi Związku, lecz też i Radzie Naczelnej, która jest instytucją bardzo pożyteczną.

Prezes Bystrzycki wskazuje na to, że robotnicy, mający swoje związki zawodowe, ponoszą na ich rzecz różne świadczenia bez większych zastrzeżeń. Taksamo i przemysłowiec powinien się zdobyć na utrzymanie swego Związku, który bezsprzecznie daje mu korzyści. Omawiając skutki zabiegów u Rządu prez. Bystrzycki zaznacza, że zarówno dzięki staraniom Związku jak i Rady Naczelnej pismo „Rynek Drzewny i Budowlany" uzyskało z powrotem swoje stare prawa obywatelskie, czyli, że przywrócony został w całej rozciągłości dawniejszy jego stosunek do Zarządu Lasów Państwowych. Następnie prezes Bystrzycki porusza kwestję zjazdu przemysłowców drzewnych proponowany przez pewne osobistości. Taki zjazd wydaje się być jednak nieaktualny. Zważyć bowiem należy, że położenie jest istotnie bardzo ciężkie. Przeszło 48 proc. weksli drzewnych idzie do protestu. Sytuacja zagranicą przedstawia się również niepocieszająco. Uprzytomnieć sobie należy, że Szwecja zniewolona została, wskutek konkurencji rosyjskiej, do obniżenia swych cen o 30 proc., a Finlandja o 10—20 proc. Podobnie kształtuje się konjunktura i u nas, więc wobec tego nie ma ani czasu, ani też pieniędzy na organizowanie większych zjazdów. Posiedzenie skończyło się szczerem postanowieniem wszystkich płacić regularnie składki i w tym celu biuro Związku ma co miesiąc wysyłać osobne upomnienia.

Sprawozdania handlowe

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Zielonka, D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 22. lipca 1929 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	16.00	zł
„	wałki „	„	13.00	„
Sosna	drągi I kl.	za szt.	5.00	„
„	szczapy opałowe	za mp.	19.50	„

Nadleśnictwo Państwowe Wielowieś D. L. P. Poznań
Licytacja w dniu 25. lipca 1929 r.

Brzoza	szczapy opał. I kl.	za mp.	15.00	zł
„	„ „ II „	„	15.00	„
„	wałki „	„	14.16	„
Olcha	„ „	„	13.57	„
Sosna	II kl.	za m3	55.00	„
„	III „	„	47.39	„
„	IV „	„	40.07	„
„	szczapy opał. I kl.	za mp.	17.00	„
„	„ „ II „	„	17.18	„
„	wałki	„	13.06	„

Wiadomości bieżące

Książeczki obrachunkowe

Nakładem Związku Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu ukaże się w najbliższych dniach książeczka obrachunkowa, przystosowana przedewszystkiem do potrzeb przemysłu drzewnego, według przepisów i wymagań Inspektora Pracy. Format książeczki jest bardzo praktyczny, bowiem w rozmiarze 11×15 cm, pozatem książeczka posiada bardzo dobrą i trwałą oprawę introligatorską. Dla firm, które wolą wypłacać robociznę przy pomocy kopert, wydaje się również koperty z odpowiednim napisem.

Cena książeczki wynosić będzie 55 gr za szt., przy zamówieniu zaś przynajmniej 100 szt. 50 gr za szt. Koperty w cenie zł 15 za 1000 szt., przyczem przy zamówieniu najmniej 2000 szt. będziemy mogli wydrukować u góry napis firmy zamawiającej.

Podpisany Związek liczy, że akcja jego znajdzie żywe zainteresowanie w kołach przemysłu drzewnego i celem ostatecznego uregulowania wysokości nakładu prosi o spieszne zamówienia.

Związek Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu, ul. Fredry nr. 2; tel. nr. 5032.

WALNE ZEBRANIE.

Walne zebranie Oddziału Poznańskiego Związku Zaw. Leśników w R. P. odbędzie się w Poznaniu w niedzielę, dnia 18 sierpnia 1929 r. o godz. 12 na sali p. Jarockiego, ul. Masztalarska nr. 8 z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie.
2. Sprawa organizacji kasy pożyczkowej.
3. Podniesienie składki do kasy pośmiertnej.
4. Referat kol. Wojterskiego w sprawie zorganizowania zbioru nasion leśnych na potrzeby własne i na handel.
5. Wolne wnioski.
6. Zamknięcie obrad.

W razie braku quorum odbędzie się o godz. 12,30 walne zebranie, zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Członkom zamierzającym zwiedzić Wystawę udzieli prezydjum walnego zebrania wszelkich informacji.

Przybylski, przewodn. Oddziału. **Hasiński,** sekr. Oddziału.

Jako zapoczątkowanie II Międzynarodowej Konferencji Drzewnej, mającej się odbyć w dniach 30—31 sierpnia 1929 wBratislawie, urządza Giełda Bratislawska (dział drzewny) w dniu 29 sierpnia między godz. 13,30 a 16-tą międzynarodowy dzień drzewny. Giełda Bratislawska daje do dyspozycji uczestników dnia drzewnego giełdowe stoły. Ponieważ ilość tychże stołów jest ograniczona, uprasza się P. T. Interesentów o nadsyłanie swoich zgłoszeń najpóźniej do dnia 15 sierpnia 1929 do Sekretarjatu Giełdy.

Polsko - niemiecki rynek dębiny stoi nadal pod znakiem bieżącego zapotrzebowania. Z Polski żądają za I-a dębinę 30—39 cm 90 mk, 40—49 cm 115—135 mk, od 50 cm wzwyż 130—145 mk loco granica.

Pierwszorzędny dębowy materjał tarty 10 mm z bloków 30—34 cm notują po 187 mk, 12 mm 180 mk, 15 mm 168 mk, 20 mm 160 mk, 25—38 mm 135 mk, 50—100 mm 148 mk loco granica polsko - niemiecka.

Bukowy materjał tarty kosztuje 70—80 mk loco niemiecka stacja odbiorcza.

Kongres międzynarodowy producentów dykt. Z inicjatywy Związku Producentów Dykt i Fornirów w Polsce odbył się w ostatnich dniach czerwca w Rydze kongres producentów dykt z Finlandji, Łotwy i Polski, t. j. z najważniejszych krajów europejskich produkujących dyktę. Przedstawiciele Estonji przybyć na zjazd nie mogli. Omawiano dwie grupy spraw wielkiej wagi. Pierwsza z nich dotyczyła zaopatrzenia w surowiec, która to sprawa nabiera coraz bardziej charakteru międzynarodowego w szczególności wobec zachłannej polityki niemieckiego przemysłu dyktowego oraz wobec posunięć rządu sowieckiego z ostatnich lat. Dalej obradowano nad sprawą standaryzacji dla wyrobów gotowych oraz opracowano szereg norm, zmierzających do ujednolicenia stosunków na najważniejszych rynkach dyktowych. Wybrany został stały komitet, który zajmie się załatwianiem spraw wytkniętych przez kongres z siedzibą w Warszawie. Następny kongres odbyć się ma w r. 1930 w Helsingforsie.

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokomski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage. — Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr 20

FABRYKA TRAKÓW i MASZYN DO OBRÓBKI DRZEWA

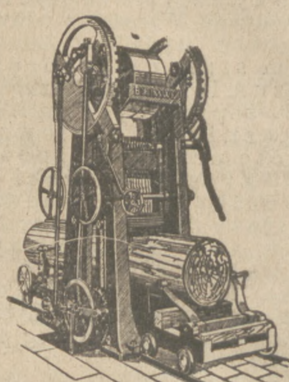
dawn. **C. BLUMWE i SYN** Sp. Akc. - BYDGOSZCZ

TRAKI najnowszej konstrukcji, najwyższej wydajności

WSZELKIE MASZYNY DO OBRÓBKI DRZEWA 7

Prospekty i kosztorysy bezpłatnie! — — Na żądanie wizyty inżynierów!

Przedstawicielstwa: Warszawa, Lwów, Poznań, Wilno, Kraków, Łódź, Królewska Huta, w. m. Gdańsk, Berlin, Konstantynopol, Bukareszt, Rio de Janeiro

Naprawa tartaków

maszyn wszelkich typów, lokomobil, manometrów, motorów spalinowych i elektr., spajanie metali, — wszelkie reperacje wykonuje na miejscu —

„I-N-D-U-K-C-J-A"

Poznań, Długa 11. — Inż. R. Janiszewski

382

„WYCINARKI-PIŁ" (Sägestanzen) i **„NAPINACZE-PIŁ"** (Spannzeuge)

pierwszorzędnego wykonania, wyrabiają stale 38

BRACIA KOHUT, (Nawojowa Małopolska)

Przy zamówieniu napinaczy, prosimy o wzór lub szkic z miarami

30 **Tartaki** J. PAŁUCKI Senj. - - - TUCHOLA - - -

ma na składzie **materjały stolarskie i budowlane**, przyjmuje zamówienia na **różne półfabrykaty** oraz **przeciera** na cudzy rachunek **surowiec** w większych i mniejszych partjach

Warunki dogodne. - - Ceny konkurencyjne.

BACZNOŚĆ BACZNOŚĆ

Dobre piły

oszczędzają czas, drzewo i pieniądze

Żądajcie najlepszych pił wyrobu Friedenshutte z znakiem

ELEKTRO STAL F H

FRIEDENSHUTTE SPÓŁKA AKCYJNA KATOWICE

Gwarancja za każdą sztukę

Natychmiastowa wysyłka ze składu pił tartacznych, tarczowych i poprzecznych. 173

Skład fabryczny i reprezentacja na Woj. Pozn. i Pom.

Sieredzki & Szulc T. z o. p.

Poznań, ul. Św. Marcina 43, tel. 34-50 i 34 80

ŻEGLARZ POLSKI

TYGODNIK

poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb i zadań ŻEGLUGI POLSKIEJ.

Osmy rok istnienia! usmy rok istnienia!

Podróże morskie i sport wodny. Kronika portowa.

Kronika światowa żeglugi i budowy okrętów.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego" wynosi rocznie **12 zł**, półrocz. **6 zł**, kwartalnie **3 zł**, łącznie z miesięcznikiem „Morze", ilustrowanym organem Ligi Morskiej i Rzecznej, **20 zł** rocznie, **10 zł** półrocznie, **5 zł** kwartalnie.

Adr. Red. i Adm.: TCZEW, ul. Strzelecka 5. - Konto P. K. O. 170044.

Okazowe numery na żądanie. 4

Almanach Żeglarza Polskiego 1927-28.

bogato ilustrowana książka podręczna

Cena 4,-zł dla prenum. rocznych **2,50 zł.**

J. APPEL, Handel drzewa
Katowice Polski G. Śl.
SPECJALNOŚĆ:
Sosn. materjał stolarski
Olchy do łuszczenia
Olchowy materjał tarty 53

Mam korzystnie na sprzedaż
4 wagony 6/4" desek
sosnowych 481
odziom. suchych
z zeszłorocznego tarcia.
FR. POLASZEK
tartak par. **Gostyń** Wlkp.